

leve under den halv- og utilfredsstillende Ordning. Dermed er ikke sagt, at der ikke blandt de tyske Præster har været dem, som har haft Forstaaelse af den danske Befolknings Kaar; men meget af, hvad de har haft at bringe, har dog i væsentlig Grad været præget af tysk Aandsliv, Kultur og Skik og har saaledes maattet ligge den danske Befolknings Hjerter mere eller mindre fjernt. Paa den anden Side kan man ikke afvise den Mulighed, som det sønderjydske kirkelige Udvalg i øvrigt selv har givet Udtryk for er til Stede: at der kan være Forhold ved den nuværende kirkelige Ordning i Sønderjylland, som Befolkningen ønsker at bevare og føler sig hjemme ved. De har bl. a. en fyldigere Menighedsrepræsentation og mere Indflydelse paa Præstevalg, end vi har. Og her skal man da vogte sig for at fremkalde et unødigt Brud, men gaa varsomt til Værks, før nye Foranstaltninger træffes.

Man kunde ogsaa tænke sig, at det viste sig at være hensigtsmæssigt at ændre et og andet i vor Kirkeordning, naar det virkede fremmende for en fælles Kirke Lovgivning for hele Kongeriget. Navnlig dette sidste kræver en alvorlig og indgaaende Drøftelse og Overvejelse.

Lovforslaget er jo ikke Udtryk for et pludseligt Ønske, opstaaet hos Kirkeministeren, thi allerede i December 1918 fremsatte det sønderjydske kirkelige Udvalg Ønske om, at et saadant fælles kirkeligt Udvalg for hele Kongeriget maatte forberede den endelige fælles Kirkeordning for hele Landet. Gentagne Gange har man hørt fra Sønderjylland, at man ønsker den gamle Grænse slettet paa alle Omraader, og hvis dette er betimeligt og ønskeligt paa de forskellige verdslige Omraader, er det sikkert ikke mindre væsentligt paa det kirkelige Omraade, om fuld Enighed skal finde Sted mellem alle Danske.

Det er altsaa dette Ønske, den højtærede Kirkeminister nu imødekommer, og enhver, som blot er noget kendt med Kirkeforholdenes Forskellighed heroppe og dernede, vil derfor sikkert indrømme Lovforslagets store Betimelighed. Fra enkelte Sider har der allerede lydt Røster, som manende advarer mod den truende Fare for vort frisindede Kirkeliv, som man her ser at være i Anmarch. Man tillægger Lovforslaget skjulte Hensigter, mener, at det er Udtryk for den sorteste reaktionære Kirkepolitik, og maner alle frikirkeligt-sindede Mennesker til at være paa Vagt overfor dette farlige Udvalg. En saadan Tale, synes jeg, er ganske forfejlet, thi at der her maa gøres et stort Forarbejde for at

finde en god Ordning af de forskellige Landsdeles kirkelige Forhold, er givet. Og hvorledes skulde dette ske om ikke gennem et Udvalg, som repræsenterer Menigheden? Man kan ikke tage saa haandfast paa disse Forhold, at man mener, at Spørgsmaal af denne Art er noget, som Sogneraadene dernede eller Ministeriet heroppe kan ordne lige saa let, som man ordner Statsbanetaksternes Forhøjelse og lignende verdslige Forhold. Jeg synes netop, det viser Kirkeministerens Forstaaelse af Spørgsmaalets alvorlige, aandelige Betydning, hans Forstaaelse af hvilken Betydning disse kirkelige Forhold har for hele den store Befolkning, at Kirkeministeren ønsker dette Forarbejde gjort af en fyldig og alsidig Repræsentation af Menighederne baade heroppe og dernede og ikke af Ministeriet. Det foreliggende Lovforslag synes at vise Vej til at begynde paa Løsningen af den vigtige Opgave, der her ligger for, thi først naar Repræsentanter saavel fra de sønderjydske Landsdele som fra den danske Folkekirke træder sammen til fælles Drøftelse af Spørgsmaalet, kan man tænke sig at naa frem til et positivt og for alle Parter gunstigt Resultat.

Lovforslaget bestemmer i § 1, at der skal nedsættes et kirkeligt Udvalg, bestaaende af 39 Medlemmer, som skal overveje Spørgsmaal særlig vedrørende Menighedsrepræsentationen, Deltagelse i Præstevalg og Præstelønninger i Sønderjylland og prøve at bringe disse i Overensstemmelse med vor Folkekirkes Ordning. § 2 omtaler Udvalgets Sammensætning, og man vil straks bemærke, at Udvalget er meget stort. Dette mener jeg imidlertid i det foreliggende Tilfælde er en Nødvendighed, for at man kan faa den fyldigste Repræsentation for de forskellige Sider indenfor Kirken, saa at der i Forhandlingen kan komme en frugtbar Vekselvirkning i Stand. Navnlig glæder det mig, at de sønderjydske Landsdele har faaet en saa rigelig Repræsentation i Udvalget, idet 3 af de 8 Præster og 5 af de 23 Lægmand skal være fra Sønderjylland; tilsammen er altsaa godt en Fjerdedel af Udvalgets Medlemmer Sønderjyllands Repræsentanter foruden dem, som Kirkeministeren mulig maatte ønske indsat. Med Hensyn til den øvrige Sammensætning af Udvalget kan der naturligvis gøre sig forskellige Meninger gældende. Nogle kunde maaske mene, det vilde være heldigt, at Præsterne ikke skulde vælges i særlig Gruppe, men ligesom de andre direkte af Menighedsraadsmedlemmerne. Hvis dette Ønske fremkommer som en Bestræbelse for at faa færre Præster og